

AJETS: OEFENING BAART KUNST

Oefening baart kunst bij AJeTS

De Alpha Jets van de Belgische luchtmacht zijn al een behoorlijk tijdje in Frankrijk (sinds 2004). Op Ba-120 Commandant Marzac te Cazaux, niet ver van Bordeaux worden ze samen met de Franse collega's van Ecole Transition Operationelle/ 8th Wing (ETO-01/2008) ingezet voor een geavanceerde jet opleiding in de Advanced Jet Training School (AJeTS) en hierdoor worden beide landen voorzien van nieuwe lichten aspirant jachtpiloten. Een bijzondere combinatie, deze multinationale aanpak, maar het valt niet te ontkennen dat het goed en efficiënt in elkaar zit daar.

Cazaux

Cazaux is een van de grootste Franse bases en ideaal gelegen, met veel oefenruimte in de lucht en een schietrange op 100 km. oostelijk van Monte de Marsan. Er zijn meerdere faciliteiten in de opleidings sfeer. Zo vinden we hier naast AJeTS ook bijvoorbeeld oefenscholen voor Franse SAR en CSAR eenheden (EH01-067 Pyrenees) en kwam in 1998 het 150 Air Combat Squadron van de Singaporese Air Force naar deze basis om hun gevorderde jet opleiding met A-4 Skyhawks permanent hier te vestigen. Andere onderdelen stammen uit het verleden toen base 120 huisvesting gaf aan de Mirage IV's van de Force de Frappe en met veel geheimzinnigheid werd omgeven. Thans is er nog steeds een CBRN-unit die een opleiding verzorgd hoe om te gaan met de effecten van Chemische, Biologische en Radio-Nucleaire wapens en het Franse testcentrum CEV op deze basis werkt aan het testen van ontwikkelingen in en aan vliegtuigen of wapens. Grappig is dat dit CEV weer ten dienste staat voor het testen van Franse AJeTS Alpha Jets met een gemoderniseerde cockpit.

Vooropleiding

De Belgische vliegers starten hun elementaire vliegopleiding op Beauvechain met SF-260M van 1 Wing/ 5 smaldeel en de Franse vliegers starten op Cognac-Chateaubriand (EPAA 00315) hun vliegopleiding met de TB-30 Epsilon of Grob 120A trainer. Dit is phase I en II en hiervoor zijn minimaal 120 uren nodig, soms iets meer en dan komen de piloten van beide luchtmachten al snel bij elkaar op Tours (EAC 00314) waar ze met elkaar de basis jet training doen op Alpha Jets E van de Franse luchtmacht (phase III). Via een serie van 15 vluchten 'general flying' (GF), 12 vluchten 'instrument flying' (IF) vervolgens 13 vluchten navigatie en 22 vluchten formatie is men voorbereid voor een vervolg bij AJeTS / phase IV. Dat wil zeggen, er moeten ook tussendoor nog 23 simulatorvluchten worden ondernomen om zelfredzaamheid bij noodsituaties te trainen.

Modernisering

De Belgische luchtmacht heeft zijn 29 Alpha Jets B+ ondergebracht bij 2/008 voor opleiding van de Belgische kadetten en de Fransen bij 1/008 en 2/008 maar zij vliegen tevens ook op de Belgische Alpha jets bij 2/008. Dit komt hen goed uit want de Belgische Alpha Jet is veel moderner en biedt daarom perspectief. De ambities die gesteld zijn houden in dat toekomstige gevechtspiloten voorbereid moeten zijn voor de Typhoon-Rafale-Mirage 2000 en F-16. Om deze reden werden de Belgische Alpha Jets in 2006 gemoderniseerd middels een mid-life update en voorzien van moderne cockpit instrumenten. De Fransen bedienen

zich tot nu toe van de standaardversie Alpha Jet E, maar men heeft besloten om 20 Alpha Jets op vergelijkbare wijze met de Belgische kisten te moderniseren. Dit houdt in een INS/GPS, een HUD, Up front controls, HOTAS, Digital Video Recorder en computerised firing modes voor wapensimulaties. Op dit moment zijn er twee Alpha Jets in test fase bij het CEV. Het gezamenlijke voordeel in de bilaterale constructie bestaat uit een minimale concentratie aan grondpersoneel voor de Belgen, het gebruik van de meer geavanceerde Belgische Alpha Jet door de Fransen en gezamenlijk operationeel kostendrukkend werken.

Modulair programma

1e Lt vlieger Karl Craps legt uit hoe het op Cazaux werkt. Hij heeft het traject zelf grotendeels doorlopen. Kadetten werken een modulair programma af met ervaren instructeurs die het gebied heel goed kennen. Uiteindelijk moeten er goede mensen afgeleverd worden en onder het motto: 'no aircraft is better than its pilot' worden de fijne kneepjes bijgebracht. De basic module omvat vier pijlers

- continuity flying
- combat navigation
- basic fighter manoeuvres
- air to ground missions

De eerste module, continuity flying dient om 'aircraft conversion' te doen op de Belgische Alpha Jet. Dit zijn de eerste 11 vluchten en sim's (simulator missies) en worden aangeduid met CT01-CT11. Het gaat om 4 x enkele vluchten, 3 x 2 formatievluchten en 4 sim's. De vluchten en sim's die volgen zijn CT12-CT18, een mengeling van GF en IF. Dan volgen er nog CT19 tot CT22 met nachtvluchten. In de tweede module, combat navigation (CN01-CN19) worden de basistechnieken voor navigatie uitgebreid met een tactische situatie en gaan we ook in 2-ship en 4-ship navigeren aldus Karl. Verder wordt het principe van het vliegtuig als gevechtsvliegtuig geleerd en volgt er een introductie tot close air support. Tevens richten de sim's zich op simulatie van aanvallen naar de grond.

De derde module, basic fighter manoeuvres (BFM) en advanced combat manoeuvres (ACM) leert de basis van 1v1 en 2v1 lucht-lucht gevechten (BFM01-BFM11 en ACM12-ACM17). De 4^e en laatste module, air-to-ground staat ook bekend als 'de eerste schietcampagne'. Karl: Hier leren we omgaan met oefenmunitie en trainen we het werkelijk beschieten van een doelwit. De Franse en Belgische Alpha Jet hebben dezelfde gunpod onder de 'belly'. Er wordt gebruikt gemaakt met inerte BDU.33 oefenmunitie die niet explodeert maar wel een rookontsteking op de range geven die door range officieren op de grond gemeten kan worden. De scores zijn niet echt belangrijk, het is maar een inleiding in de wapentraining. Module 2 en 3 kunnen door elkaar lopen, je kunt er tegelijk aan beginnen. Indien module 4 wordt getraind dan liggen de anderen stil, het schieten is namelijk niet het hele jaar door.

Afronding

Op het einde volgen er nog 6 vluchten (CM of Combined Missions) die niet als een module op zich dienen te worden gezien maar die de reeds aangeleerde disciplines combineren zoals bijvoorbeeld een navigatie met aan het einde een passage op het schietterrein of een navigatie met aan het einde een lucht-lucht gevecht.

Na deze basismodule krijgen de Franse stagiairs hun definitieve squadron, en zo dus ook hun toestel en missie (A/G, A/A) toegewezen. Zij volgen dan in functie van deze toewijzing enkele van de advanced modules. De Belgische piloten worden multi role opgeleid en doorlopen een advanced module als extra. Deze heten advanced combat navigation

(ACN01-06) die dieper ingaat op de tactische situatie, hoofdzakelijk op het vlak van briefing (NATO standaard) en het concept van close air support (CAS). In AAM01-07 zijn de basic fighter manoeuvres ongeveer zoals in de BFM module alleen wordt er telkens een hoger niveau verwacht van de kadet. Als laatste staat nog op het programma Specific Combined Mission (SCM01-06) waarin al het geleerde gecombineerd wordt en specific instrument flying training (SIFT01-06). Op deze wijze worden er per jaar meestal zo'n twee promoties van 4 a 5 cadetten per jaar gehaald die daarna de F-16 OCU op Klein Brogel zullen opzoeken voor een half jaartje. De piloten zijn dan goed voorbereid om een gevechtspiloot te worden. De opleiding is open voor ander NATO leden er zijn bijvoorbeeld als eens Duitse en Spaanse piloten opgeleid. De opleiding steekt goed in elkaar en zo het er nu uitziet kan de Alpha jet van de Belgische luchtmacht nog mee tot na 2018.

Met dank aan Gilze Rijen Aviation Society (GRAS) en Karl Craps, 1lt vlieger ETO 02/008

Kees Otten & Wim Das